

[Carlsen-Skiødt.]

vil jeg dog samtidig sige, forsvarlig Behandling af Forslaget i et Udvalg. Vi skal i hvert Fald ikke sinke dette Lovforslag, som vi ser paa med stor Velvilje.

Hassing-Jørgensen: Det radikale Venstre vil gerne yde sin Medvirkning til Gennemførelsen af dette Lovforslag om Genoprettelse af den midlertidige Laanefonds Virksomhed. Jeg antager, der vil blive meget Brug for denne nye Udlaansvirksomhed, som er angivet i Lovforslaget. Medens der tidligere kun var Statsgaranti for Halvdelen af Fondens Obligationer, ønskes der nu fuld Garanti, ikke blot for de nye Laan, men ogsaa for de Laan, der er optaget af den tidligere midlertidige Fond. Jeg kan tiltræde dette ud fra det Synspunkt, at der formentlig ikke er nogen større Risiko for Staten ved at indgaa paa denne Garanti, og jeg antager, at Garantien vil faa Betydning for Anskaffelsen af de Midler, som Kassen skal bruge.

Jeg skal altsaa ikke gøre nogen Indvending imod Lovforslagets Gennemførelse og gaar ud fra, at den højtærede Indenrigsminister har Brug for at faa det ekspederet uden videre Ophold. Men jeg tillader mig at benytte denne Lejlighed til at spørge den højtærede Minister og de ærede Ordførere i denne Sag om, hvorledes de vilde stille sig til en Tanke, som jeg ved en tidligere Lejlighed har fremsat angaaende Oprettelse af et fælleskommunalt Laaneinstitut, et Institut, som skulde kunne bestride hele den kommunale Laanevirksomhed.

Vi har jo nu meget tabrige Laanereformer. Nogle Kommuner henvender sig afvekslende til det indenlandske og det udenlandske Laanemarked, andre optager Laan gennem Kommunekreditforeningen og paatager sig dèr et solidarisk Ansvar, som jeg for øvrigt finder temmelig uforsvarligt, atter andre — i meget høj Grad de mindre Kommuner — optager Laan direkte, navnlig hos Banker og Sparekasser, og saa er der altsaa nu her den kommunale Fond, som sigter paa ganske særlige Formaal.

Det er min Anskuelse, at Kommunerne vilde kunne opnaa væsentlig bedre Laanevilkaar og med større Sikkerhed paaregne at komme i Besiddelse af de Pengemidler, der skal bruges, hvis man i Stedet for alle disse forskellige Laanekilder oprettede et Fællesinstitut. Dette fælleskommunale Laaneinstituts Obligationer skulde naturligvis være forsynet med Statsgaranti; det vilde blive et yderst anseligt Pengeinstitut, og jeg vilde tro, at dette Instituts Papirer

vilde blive skattet som Anlægspapirer. Det skulde formentlig have en noget lignende Organisation som Kommunekreditforeningen, det skulde have en Bestyrelse, hvori Kommunerne og Staten havde Repræsentanter, men man skulde efter min Mening gaa bort fra det solidariske Ansvar. Den Risiko, som er forbundet med al Udlaansvirksomhed, men som i dette Tilfælde dog ikke tør siges at være særlig betydelig, kunde efter min Mening imødegaaes ved et Reservefondsbidrag fra Laantagerne.

Jeg mener, at et saadant fælles kommunalt Laaneinstitut vilde ikke blot give Kommunerne ensartede og gode Laanevilkaar, men det kunde formentlig ogsaa i Samarbejde med de kommunale Myndigheder faa en værdifuld Indflydelse paa Kommunerens sunde økonomiske Udvikling.

Jeg tillader mig altsaa at benytte denne Lejlighed til at rejse Spørgsmaalet. Det vilde interessere mig meget, om den højtærede Minister og de ærede Ordførere vilde udtale sig i Principet om, hvorledes de vilde stille sig dertil.

Jens Thomsen: Mit Parti er noget betænkelig ved at give offentlige Institutioner Fortrinsret paa Laanemarkedet. Der tales jo ofte om, at der burde lægges Loft over Landbrugets Laanemuligheder, men efter vor Mening var der lige saa stor Grund til at lægge Loft over den offentlige Gældsstiftelse. Vi ønsker en almindelig Rentesenkning, i Stedet for at der gives Fortrinsret for offentlige Institutioner. Mit Parti maa derfor forbeholde sig sin Stilling til det foreliggende Lovforslag.

Indenrigsministeren (Bertel Dahlgaard): Jeg takker for den meget velvillige Modtagelse, de fire største Partier har givet det foreliggende Lovforslag.

I Anledning af en Bemærkning, som det ærede Medlem Hr. Elgaard fremsatte om, at det vilde have været bedre, om de Opgaver, der tales om i Forslagets § 1, tilfredsstillende kunde løses paa anden Maade, vil jeg gerne sige, at jeg er ikke helt enig med ham i den Betragtning. Man maa se det foreliggende Forslag som Udtryk for, at man mener ved en vis Centralisation paa dette Omraade at kunne tilvejebringe Laan paa billigere Vilkaar end ellers, og det maa formentlig være et Maal i sig selv. Jeg ved godt, at man i tidligere Tider nærmest saa saadan paa det, at Indenrigsministeriet med Hensyn til Kommunerens Optagelse af Laan egentlig ikke havde stort andet at gøre end at skønne over, om det nu ogsaa var forsvar-